

ΑΡΘΡΟ

Ανδριανού Γκουρμπάτση
Αντιστράτηγου – Υπαρχηγού ΠΣ, ε.α., Νομικού

“Το θεσπισθέν με το άρθρου 208 ν. 5344/2026 νέο ποινικοδικονομικό καθεστώς επί εγκλημάτων εμπρησμού για τους Διαχειριστές Ηλεκτρικής Ενέργειας”

Με τις διατάξεις του άρθρου 208 του ν. 5344/2006 <<Κώδικας Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών και άλλες διατάξεις>> (ΦΕΚ 168 / τ. Α΄/16.10.2026), με τις οποίες προστέθηκε στο άρθρο 92Α του ν. 4662/2020 (Α΄ 27) παράγραφος 5, ορίζεται ότι: <<5. Σε περίπτωση ενδείξεων εμπρησμού των άρθρων 264 και 265 του Ποινικού Κώδικα (Α΄ 95), οι οποίες συνδέονται με τη λειτουργία δικτύου ηλεκτροδότησης, οι αρμόδιοι υπάλληλοι των Διαχειριστών Ηλεκτρικής Ενέργειας δεν υπάγονται στη διαδικασία των άρθρων 417 έως 427 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (ν. 4620/2019, Α΄ 96), για πράξη ή παράλειψη στο πλαίσιο των καθηκόντων τους, εκτός αν ο αρμόδιος εισαγγελέας, αφού ενημερωθεί για τα στοιχεία της υπόθεσης και για εξαιρετικούς και ειδικώς αιτιολογημένους λόγους, παραγγείλει διαφορετικά.>>.

Με τις ως άνω διατάξεις, στις περιπτώσεις ενδείξεων τέλεσης, είτε με πράξη ή παράλειψη (άρθρο 15 ΠΚ), των αδικημάτων εμπρησμού (άρθρο 264 ΠΚ) και εμπρησμού σε δάση (άρθρο 265 ΠΚ), εισάγεται εξαιρετικό δίκαιο, καθότι θεσπίζεται παρέκκλιση των διατάξεων των άρθρων 417 – 427 ΚΠΔ, για τους αρμόδιους υπαλλήλους των Διαχειριστών Ηλεκτρικής Ενέργειας στο πλαίσιο των καθηκόντων τους. Υπό την έννοια του όρου, **“Διαχειριστές Ηλεκτρικής Ενέργειας”**, νοείται κατά τον Ν. 4001/2011, όπως ισχύει, τόσο ο Ανεξάρτητος Διαχειριστής Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (**ΑΔΜΗΕ Α.Ε.**) όσο και ο Ανεξάρτητος Διαχειριστής του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (**ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε.**), ενώ υπό τον όρο **“αρμόδιος υπάλληλος”** των Διαχειριστών Ηλεκτρικής Ενέργειας, νοείται ο κατά τον οικείο εκάστοτε κανονισμό ή άλλη εσωτερική πράξη της Διοικήσεως, όπως λχ απόφαση, οδηγίας, εγκύκλιος, των ανωτέρω Φορέων ορισθείς και εκτελών εν τοις πράγμασι τα καθήκοντα κατά τον χρόνο τέλεσης της πράξης εμπρησμού του εκάστοτε και ανά Περιφερειακή Ενότητα, υπευθύνου/αρμοδίου για την άρτια, εύρυθμη και ορθή λειτουργία και συντήρηση του ηλεκτρικού δικτύου. Επίσης, στο εννοιολογικό περιεχόμενο του προεκτεθέντος όρου, ερμηνευμένου υπό την ευρεία έννοια, νοείται, πέραν των προειρημένων αρμοδίων υπαλλήλων και ο συμβληθείς εργολάβος με τους παραπάνω εργοδότες

(Διαχειριστές Ηλεκτρικής Ενέργειας), με σχετική σύμβαση έργου (παροχή υπηρεσιών συντήρησης του δικτύου).

Περαιτέρω, από την ερμηνευτική προσέγγιση και ανάλυση των ως άνω διατάξεων προκύπτει με σαφήνεια και χωρίς καμία αμφισβήτηση, ότι με το άρθρο 208 ρυθμίζεται για τους ανωτέρω αρμοδίους υπαλλήλους των Διαχειριστών Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΔΕΔΔΗΕ και ΑΔΜΗΕ) η παρέκκλιση της προβλεπόμενης από τα άρθρα 417 έως 427 ΚΠΔ αυτόφωρης διαδικασίας. Οι συγκεκριμένες ωστόσο διατάξεις του ΚΠΔ, που περιλαμβάνονται στο Δεύτερο Κεφάλαιο του Δεύτερου Βιβλίου του νέου Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (Ν. 4620/2019, ως ισχύει), ρυθμίζουν τη διαδικασία μόνον των πλημμελημάτων που καταλαμβάνονται επ' αυτοφώρω (την αυτόφωρη διαδικασία) και όχι τις κακουργηματικού χαρακτήρα πράξεις, όπως λχ εμπρησμού με πρόθεση.

Κατόπιν των προεκτεθέντων, υπό το ισχύον εφεξής ήτοι από την ημερομηνία έναρξης ισχύος των διατάξεων του άρθρου 208 του ν. 5344/2026 (16-10-2026) νέο ποινικοδικονομικό καθεστώς για τους αρμόδιους κατά τα ανωτέρω υπαλλήλους του ΔΕΔΔΗΕ και ΑΔΜΗΕ, εφαρμόζονται τα εξής:

i. Πλημμεληματική πράξη εμπρησμού

Επί αυτοφώρου πλημμεληματικής πράξης εμπρησμού ή εμπρησμού σε δάση, εφεξής δεν εφαρμόζεται, κατ' αρχήν, η προβλεπόμενη από τα άρθρα 417 έως 427 ΚΠΔ αυτόφωρη διαδικασία. Αρμόδιος κατά νόμο για τον χαρακτηρισμό της πράξης του εμπρησμού είναι ο Εισαγγελέας, ενώπιον του οποίου ο συλληφθείς δράστης μαζί με την προανακριτική δικογραφία θα αποσταλεί συνοδεία από τους ανακριτικούς υπαλλήλους της ΔΑΕΕ, των ΑΚΑΕΕ. Με την κατά παρέκκλιση εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 417 έως 427 ΚΠΔ για τους αρμόδιους υπαλλήλους του ΔΕΔΔΗΕ και ΑΔΜΗΕ, δεν σημαίνει ότι αυτοί δεν συλλαμβάνονται, απλά ο Εισαγγελέας δεν θα παραπέμψει αυτούς στο ακροατήριο του αρμοδίου δικαστηρίου που συνεδριάζει την ημέρα εκείνη, για να δικασθεί κατά τη διαδικασία των άρθρων 418 επ. του ΚΠΔ. Πιο αναλυτικά, πλημμεληματική πράξη εμπρησμού θεμελιώνεται, αν υπάρχουν ενδείξεις τέλεσης (με πράξη ή παράλειψη): α) της πράξης του εμπρησμού από αμέλεια (άρθρο 264 παρ. 1 εδ α' ΠΚ) ήτοι, αν από τον πυρκαγιά σε αγροτική / γεωργική έκταση, που προκλήθηκε από ηλεκτρικό δίκτυο διανομής χαμηλής ή μέσης τάσης (ΔΕΔΔΗΕ) ή μεταφοράς υψηλής τάσης (ΑΔΜΗΕ) μπορεί να προκύψει κοινός κίνδυνος για ξένα πράγματα, όπως για παράδειγμα, υπάρχουν πλησίον του δικτύου κυψέλες μελίσσων, ή ακατοίκητη παραθεριστική κατοικία, και β) της πράξης του εμπρησμού σε δάση από αμέλεια, δηλαδή οι προβλεπόμενες από την παρ. 2 του άρθρου 265 ΠΚ

πράξεις. Παραταύτα, **κατ' εξαίρεση**, ακόμη και επί πλημμεληματικών πράξεων εμπρησμού, ο αρμόδιος Εισαγγελέας, αφού ενημερωθεί πάραυτα από τους προανακριτικούς υπαλλήλους της ΔΑΕΕ ή των ΑΚΑΕΕ ή της αρμόδιας αστυνομικής αρχής για τα στοιχεία της υπόθεσης, μπορεί για εξαιρετικούς και ειδικώς αιτιολογημένους λόγους, να παραγγείλει διαφορετικά, δηλαδή να παραγγείλει την εφαρμογή της κατά τα άρθρο 417 έως 418 ΚΠΔ αυτόφωρης διαδικασίας.

ii. Κακουργηματική πράξη εμπρησμού

Επί αυτοφώρου κακουργήματος και συγκεκριμένα σε περίπτωση τέλεσης πράξης εμπρησμού από πρόθεση (άρθρο 264 παρ. 1 ΠΚ) ή πράξης εμπρησμού σε δάση από πρόθεση (άρθρο 265 παρ. 1 ΠΚ), όπως για παράδειγμα, αν από την προκληθείσα από το πλημμελώς συντηρούμενο από ΔΕΔΔΗΕ ή ΑΔΜΗΕ ηλεκτρικό δίκτυο χαμηλής, μέσης ή υψηλής τάσης πυρκαγιά σε δάσος, δασική ή αγροτική/γεωργική έκταση, μπορεί να προκύψει κίνδυνος για άνθρωπο, όπως για παράδειγμα στην ευρύτερη περιοχή της πυρκαγιάς υπάρχουν κατοικίες με ενοίκους εντός αυτών, ή στην περίπτωση που προκλήθηκε από την πυρκαγιά σημαντική βλάβη σε εγκαταστάσεις κοινής ωφέλειας ή η πυρκαγιά είχε ως αποτέλεσμα τη βαριά σωματική βλάβη ή το θάνατο ανθρώπου ή, επί δασικής πυρκαγιάς, αν η φωτιά εξαπλώθηκε σε μεγάλη έκταση ή είχε ως επακόλουθο σοβαρή ή ευρεία ρύπανση ή υποβάθμιση ή σοβαρή ή ευρεία οικολογική και περιβαλλοντική διατάραξη ή καταστροφή, ή είχε ως αποτέλεσμα τον θάνατο άλλου, **οι προανακριτικοί υπάλληλοι της ΔΑΕΕ ή των ΑΚΑΕΕ ή της αρμόδιας αστυνομικής αρχής, υποχρεούνται, κατά το άρθρο 245 παρ. 2 ΚΠΔ, να επιχειρούν όλες τις ανακριτικές πράξεις που είναι αναγκαίες για να βεβαιωθεί η πράξη και να ανακαλυφθεί ο δράστης, έστω και χωρίς προηγούμενη παραγγελία του Εισαγγελέα. Δηλαδή, ενεργούν αυτεπάγγελτα προανάκριση σχηματίζοντας σχετική δικογραφία. Στην περίπτωση αυτή, ειδοποιούν τον Εισαγγελέα με το ταχύτερο μέσο, λχ τηλεφωνικά, και αφού προβούν, εντός των ορίων του κατά το άρθρο 242 ΚΠΔ οριζόμενου αυτοφώρου εγκλήματος, όπως συνέβαινε έως σήμερα, στην σύλληψη των αρμοδίων υπαλλήλων του ΔΕΔΔΗΕ ή ΑΔΜΗΕ από πράξη ή παράλειψη των οποίων κατά την άσκηση των καθηκόντων τους προκλήθηκε πυρκαγιά, υποβάλλουν στον αρμόδιο Εισαγγελέα, χωρίς χρονοτριβή, τις εκθέσεις που συντάχθηκαν, δηλαδή του αποστέλλουν το φάκελο της συνταχθείσης προανακριτικής δικογραφίας με όλα τα αποδεικτικά στοιχεία, συνοδεία με τον/τους δράστη/ες. Αν ο δράστης διαφεύγει της σύλληψης, προκειμένου να παρέλθει το αυτόφωρο, ενημερώνεται άμεσα ο Εισαγγελέας για τις κατά νόμο περαιτέρω δικές του ενέργειες.**

Επισημαίνεται, ότι η από την παράλειψη ή την ελλιπή συντήρηση του ηλεκτρικού δικτύου πρόκληση πυρκαγιάς σε αγροτική ή δασική έκταση θεμελιώνει την πράξη του εμπρησμού ή εμπρησμού σε δάση αντίστοιχα, με ενδεχόμενο δόλο. Και τούτο, επειδή, παρόλο που ο αρμόδιος υπάλληλος για την άρτια συντήρηση και εύρυθμη λειτουργία του ηλεκτρικού δικτύου του ΔΕΔΔΗΕ και ΑΔΜΗΕ γνωρίζει ότι από την παράλειψη ή ελλιπή συντήρηση αυτού είναι πολύ πιθανό να προκληθεί ηλεκτρικό σφάλμα / τόξο ή βραχυκύκλωμα ή δυσλειτουργία στο δίκτυο και εξ αιτίας αυτού την πρόκληση πυρκαγιάς, μπορεί να μην εγκρίνει αλλά τουλάχιστον αποδέχεται το επελθόν αξιόποινο αποτέλεσμα με την αδιαφορία της επιμελούς και συχνής συντήρησής του, συμπεριφορά που συνδέεται αιτιωδώς με το αξιόποινο αποτέλεσμα.